

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΒΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξέ-
μνη δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γράσιμα διατμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμνητοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἄρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Χαρδάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 45ος

Ἀθῆναι, 26 Νοεμβρίου 1938

Ἔτος 60όν.—Ἀριθ. 52

ΟΤΑΝ ΑΝΑΣΤΗΘΗΚΕ ΤΟ ΜΑΜΜΟΥΘ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΜΑΧ ΒΕΓΟΥΕΝ — ΒΡΑΒΕΙΟΝ ἸΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ.

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον—

Καὶ ὁ Μουζὲν συλλογιζόταν μ' ἀ-
πελπισία τίς θωρακισμένες σφαῖρες
του, ποὺ τώρα ἦταν δρότελα ἀχρη-
στες, ἀφοῦ εἶχε χαλάσει ἡ καραμ-
πίνα.

Ἡ ἐμφάνιση τοῦ Νταρλιέ ἔφερε
ἀναστάτωση στοὺς προϊστορικούς. Ὁ
Μουζὲν εἶδε ἕναν ἀπ' αὐτοὺς νὰ ὀρμᾷ
πρὸς τὸ μέρος τοῦ γέρου καθηγητῆ
καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ.
«Τῶκετ!» φιδύρισε ὁ Μουζὲν ἐνώ-
νοντας τὰ χέρια. Ἀλλοίμονο. Ὁ
Νταρλιέ ἀποσπάσθηκε μὲ δύναμη
ἀπὸ τὰ χέρια ἐκείνου ποὺ ἤθελε νὰ
τὸν σώσῃ καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος
τοῦ μαμμούθ. Τὸ μεγαθύριο μουγ-
κρίζοντας καὶ γρυλλίζοντας, κινούσε
δῶθε καίθε ἀπειλητικὰ τὴν προβο-
σκίδα του, καὶ γύριζε σὰν σκούρα
στὴν ἴδια θέσῃ. Ἦταν τυφλωμένο
ἀπὸ τὴ μανία του. Μόλις ἀντίκρυσε
ἕναν ἄνθρωπο νὰ τὸ πλησιάζῃ, στά-
θηκε μονομιᾶς, σήκωσε ψηλὰ τὴν
προβοσκίδα, ἔσεισε τὴν οὐρά του καὶ
χύμηξε κατὰ πᾶνω του.

Ὁ Μουζὲν εἶδε πῶς ὁ Νταρλιέ
ἦταν χαμένος. Μὲ τὴν καρδιά παγω-
μένη ἀπὸ φρίκη εἶδε τὸ μαμμούθ νὰ
πλησιάζῃ τὸν γέρο-καθηγητῆ, νὰ τὸν
ἀρπάξῃ μὲ τὴν προβοσκίδα του, νὰ
τὸν πετάῃ ψηλὰ στὸν ἀέρα καὶ ὥστε-
ρα νὰ τὸν ποδοπατῇ. Ἀκουσε τὰ
οὐρλιάσματα τῶν προϊστορικῶν εἶδε
σὰν σὲ ὄνειρο τὸ μαμμούθ νὰ χορεύῃ
μὲ λύσση ἀπάνω στὸ πτώμα τοῦ θύ-
ματός του, τὸ εἶδε ἔπειτα νὰ τινάζε-
ται, πληγωμένο ἀπὸ τὰ βέλη, ποὺ
τοῦ ἔρριχναν ὁμαδικὰ οἱ προϊστορι-
κοί, νὰ χυμᾷ, νὰ σκορπίζῃ ἔντρο-
μους τοὺς ἐχθρούς του καὶ νὰ φεύγῃ.
Εἶδε τότε ἕναν ἀπὸ τοὺς προϊστορι-
κοὺς νὰ σκύβῃ πᾶνω ἀπὸ τὸ καθη-
μαχμένο πτώμα, νὰ γονατίξῃ γιὰ

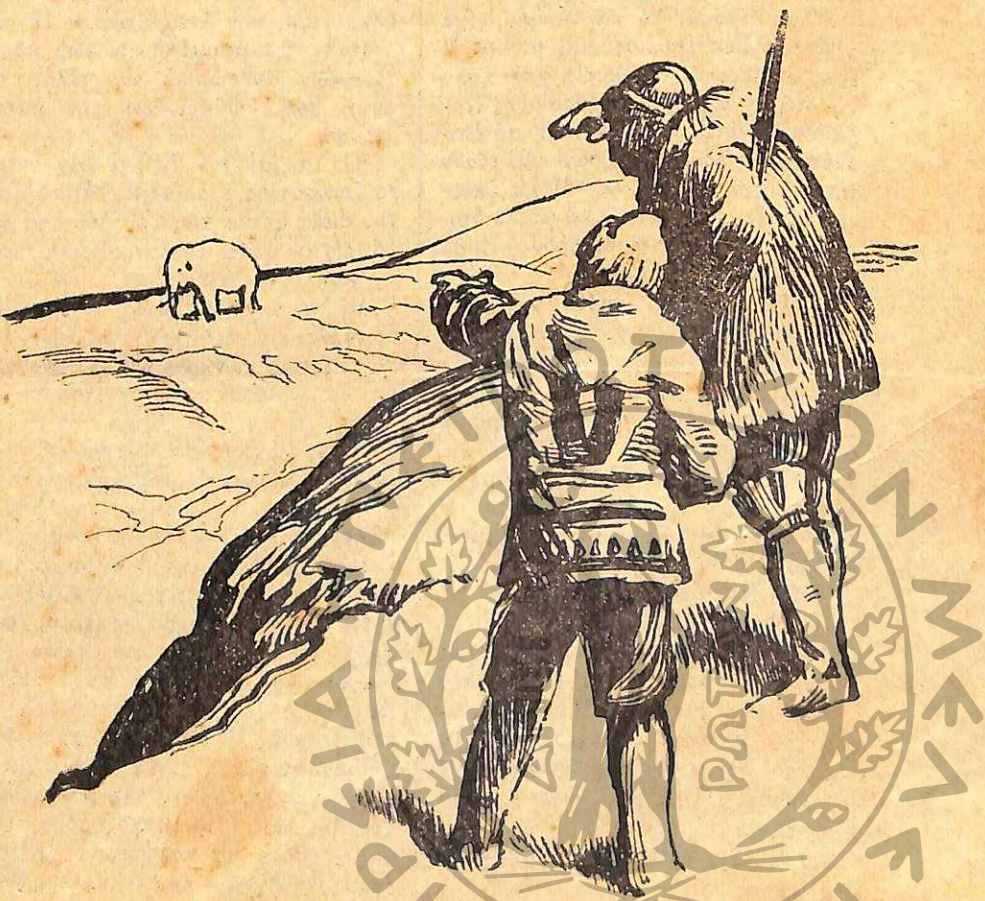
λίγες στιγμὲς καὶ ἔπειτα νὰ τρέχῃ νὰ
συναντήσῃ τοὺς συντρόφους του. Ὁ
Τῶκετ εἶχε προσευχηθῇ γιὰ τὸ γέρο
φίλο του καὶ τοῦ εἶχε πει τὸ τελευ-
ταῖο χαῖρε.

Μέσα στὸ φαντασμαγορικὸ φῶς
ποὺ σκόρπιζε τὸ βόρειο σέλας, ὁ
Μουζὲν διέκρινε βᾶπὸ μακρὰ τοὺς
πελώριους χαυλιόδοντες τοῦ μαμμούθ
ποὺ ἔφευγε πρὸς τὰ βορεῖνά, καὶ ποὺ
παρέσυρε ἀπὸ πίσω του τοὺς ἀνθρώ-

πους ποὺ εἶχαν ὀγεῖ, ὅπως καὶ αὐτό,
ἀπὸ τὸ βᾶθος τῶν αἰώνων.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ἀπὸ πολλοὺς μῆνες ὁ καθηγητῆς
Λαρζάκ δὲν εἶχε λάβει καμμιά εἴ-
δηση ἀπὸ τοὺς φίλους του καὶ ἡ ἀ-
νησυχία του ἦταν μεγάλη. Τὰ τηλε-
γραφήματά του ἔμεναν ὅλα χωρὶς
ἀπάντησιν. Ἀπὸ τὴν Γιακούτσκη τὸν
ἐπληροφόρησαν ὅτι τ' ἀεροπλάνο ἀ-
ναγκάσθηκαν κατὰ τὸ τέλος τοῦ φθι-
νόπωρου νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν βᾶσιν
τοῦ Ἰντιγκίρκα χωρὶς νὰ βροῦνε που-
θενά κανένα ἱχνος ἀποστολῆς. Ὑ-

Ἀπὸ ἕνα ψήλωμα ὁ Μουζὲν εἶδε στὴν πεδιάδα τὸ μαμμούθ. (Σελ. 450, στ. γ')

στερα άρχισε ο βαρύς πολικός χειμώνας και μόνον την ερχόμενη άνοιξη θά ήταν δυνατό να ξαναρχίσουν οι έρευνες για την άνεύρεσή της.

Ο Λαρζάκ έβαλε όλα τα κακά με το νοῦ του, αυτό όμως δεν τον έμπόδιζε να κατηγορή το φίλο του, πώς αυτός με την τρέλλα του πήρε στο λαιμό του και τους άλλους. «Στην ηλικία του» έλεγε «δεν ξεσηκώνεται κανείς να πάη στον Πόλο». Κι' όταν κανείς για να τον παρηγορήσει, του έλεγε πως ίσως ή άποστολή είχε αναγκασθή να ξεχειμωνιάσει σε κανένα μέρος απομονωμένο, ο Λαρζάκ ένοιωθε νέες ελπίδες να γεννιούνται μέσα του, και για να κρύψει τη συγκίνησή του έλεγε:

— Είναι ζουρλός, είναι ζουρλός. "Αν πάθη τίποτε ρευματισμούς;

Όσο οι μήνες περνούσαν και ή άνοιξη έφθασε. Ο Λαρζάκ είχε άπελπισθή δλότελα. Εκείνο που τον στενοχωρούσε περισσότερο είναι πως από μήνες πολλούς είχε να λάβη καμιά είδηση με τον άούρματο. «Η θά τους έχη καταστραφή το μηχανήμα, ή θά πέθαναν όλοι τους» σκεπτόταν μελαγχολικά, όταν ήταν μοναχός του, και βούρκωναν τα μάτια του. Μπροστά σε ξένους όμως δεν άφηνε να φανή ή συγκίνησή του και ξεθύμαινε με φωνές και χειρονομίες.

Είχε περάσει το καλοκαίρι, είχε φθάσει ο Σεπτέμβριος και μιὰ μέρα ένας κύριος και μιὰ κυρία χτύπησαν την πόρτα του έργαστηρίου της Παλαιοντολογίας και δίνοντας το επίσκεπτήριό τους ζήτησαν να ιδούν τον καθηγητή Λαρζάκ. Μόλις έκείνος έρριξε μιὰ ματιά στο μπιλλέτο, πετάχθηκε έξω στο διάδρομο, όπου περίμεναν οι δύο ξένοι.

— Εσείς; Εσείς μονάχα;
Τους πήρε στο γραφείο του και άρχισε να τους ρωτά ή με άγωνία:

— Πότε φθάσατε;
— Αυτή τη στιγμή κατεδήκαμε άπ' το τραίνο.

— Και ο Νταρλιέ; Και ο "Αμερικανός;

— Δεν γυρίσαμε παρά μόνον έμείς οι δύο.

— Ο Νταρλιέ; Έπέθανε;

— Ναι;

— Θα πέθανε άπὸ φύξη, δίχως άλλο, ή θ' άρρώστησε σ' εκείνο τον καταραμένο τόπο. Τί ιδέα στην ηλικία του να πάη στον Πόλο. Καλά τοῦ τὰ έλεγα εγώ, μα δεν ήθελε να μ' άκούσει. Πήτε μου τώρα όλα μ' όλες τις λεπτομέρειες.

Ο Μουζέν κοίταζε τον καθηγητή στα μάτια.

— Δεν επέθανε ούτε από φύξη,

ούτε από άρρώστεια τον έσκότωσε το μαμμούθ.

Ο Λαρζάκ έρριξε μιὰ άνήσυχη ματιά στον νέο.

— Είναι, αλήθεια, κύριε καθηγητά, επέμεινε ή Ναδιά, που κατάλαβε τη σημασία της ματίας αυτής.

— Παραλογίζεσθε; Έκανε ο Λαρζάκ. Τί έξωφρενικά πράγματα είναι αυτά που μου λέτε.

— Δεν έλάβατε να τηλεγραφημάτα μας;

— Ναι, μα τα εύρισκε άκατανόητα και φανταζόμουν μήπως ήταν καμιά φάρσα του Νταρλιέ, γιατί ήταν άπίθανο να βρήτε ένα μαμμούθ τόσο καλά διατηρημένο. Έλαβα έπίσης κι' ένα τηλεγράφημα που μου μιλούσατε για προϊστορικούς ανθρώπους. Αυτό πιά είναι έντελώς άδύνατο. Δεν βρέθηκαν ποτέ παλαιολιθικοί άνθρωποι σ' αυτό το πλάτος.

— Και έμεις έμείς τους βρήκαμε, είπε ο Μουζέν.

— Θα βρήκατε τίποτε Γιακούτες ή Λαμουίτες παγωμένους, όχι έμεις ανθρώπους της έποχής του ρένου.

— Δυστυχώς, κύριε καθηγητά, όλες μας οι φωτογραφίες και τα χαρτιά μας καταστράφηκαν, είδημή δεν θ' άμφιβάλατε.

Και τοῦ διηγήθηκε τη θλιερή ιστορία της άποστολής. Τὸ ξεκίνημα, την άφιξη, την άνεύρεση και την άνάσταση τοῦ μαμμούθ και των προϊστορικών ανθρώπων και τέλος τη φυγή τοῦ Τῶκεττ και την καταστροφή.

Ο Λαρζάκ τὸν άκούγε δείχνοντας τὸ ζωηρότερο ενδιαφέρον, από μέσα του όμως έλεγε πως οι δύο του φίλοι είχαν χάσει τὸ λογικό τους από τις πολλές ταλαιπωρίες.

Με κουρασμένη φωνή ο Μουζέν συμπλήρωσε την άφήγησή του, λέγοντας πως κατόρθωσαν να σωθούν και να γυρίσουν πίσω ή Ναδιά και αυτός.

Λίγες ώρες μετά τον θάνατο τοῦ Νταρλιέ ξέσπασε μιὰ άπερίγραπτη χιονοθύελλα, που κράτησε τρεις δλόκληρες ήμέρες. Οι δύο λευκοί κι' ο Γιακούτης μαζεύτηκαν κάτω από τη σκηνή τους και πέρασαν αυτές τις τρεις ήμέρες μασώντας ξερεές λειχήνες και κομμάτια από πετσί για να ξεγελαούν την πείνα τους. Μόλις πέρασε ή θύελλα πήραν πάλι τὸ δρόμο τους. Με θαυμαστή άφροσύνη ο Γιακούτης δὴγὸς έκανε τι μπορούσε για να έξασφαλίση όσα χρειάζονταν για τη συντήρησή τους, και όπωσδήποτε τὸ κατόρθωσε. Είχαν έγκαταλείψη πιά τη στέππα και προχωρούσαν μέσα στο δάσος. Τὸ κρύο

ήταν τόσο και τέτοια ή κούρασή τους, ώστε μέσα τους είχε νεκρωθή κάθε άλλη σκέψη. Μιὰ μέρα ο Γιακούτης βγήκε να κυνηγήσει και δεν γύρισε πίσω. Ο άνεμος που φύσηξε ξαφνικά είχε σβύσει τὰ ίχνη και ο άνθρωπος έχασε τὸ δρόμο του. Με τη βοήθεια της πυξίδας ο Μουζέν και ή Ναδιά συνέχισαν τὸ δρόμο τους πρὸς τὸ Νοτιά. Λίγες εκατοντάδες μέτρα παρακάτω συνάντησαν τὸ παγωμένο πτώμα τοῦ δυστυχισμένου συντρόφου τους και με θλίψη συλλογίστηκε ο Μουζέν πὸς εύκολο θά ήταν να τὸν ζωντανέψουν πάλι αν είχαν τὸ μηχανήμα τους και τους όρρους τους. Θυμόταν πως ύστερα είχαν βοηθήσει σε ένα είδος νάρκης και πὸς μετά άπερίοριστο χρόνο είχαν ξυπνήσει μέσα σε μιὰ γιούρτα. Μιὰ φυλή Γιακούτων, που κυνηγοῦσε άσπρες άλεπούδες, τοῦς είχε βρει μισοπαγωμένους και τοῦς είχε σώσει.

Ο Λαρζάκ άκούγε χωρίς να κάνη καμιά παρατήρηση. "Όταν ο Μουζέν τελείωσε, είπε μόνο:

— Φίλοι μου, επιτρέψτε μου να σας φιλήσω και να σας πῶ πὸς χαίρουμαι που σας βλέπω πάλι γερούς και ζωντανούς. "Όσο για τὸ δυστυχισμένο φίλο μου τὸν Νταρλιέ, εκείνος βρήκε τὸν ωραιότερο θάνατο που μπορούσε να όνειρευεται ένας έπιστήμων σαν κι' αυτόν. Πρέπει όμως να σας συγχωρῶ και για κάτι άλλο άκόμη. Από τὸ έπισκεπτήριό σας είδα πως παντρευτήκατε. Τώρα βέβαια θα συνεχίσετε μαζί τις έρευνές σας.

Ο Μουζέν κούνησε τὸ κεφάλι του.

— Έγκαταλείπω τις έρευνές μου, είπε. Άλλωστε από όλα μου τὰ χαρτιά και τις σημειώσεις, δεν έσωσα παρά μονάχα αυτό. Είναι ή διαθήκη τοῦ "Αμερικανοῦ Τῶκεττ, που άφήνει όλη του την περιουσία για έπιστημονικές έρευνες.

Και ο Μουζέν έδωσε στον Λαρζάκ ένα τετράγωνο χαρτάκι ζωωμένο και λερωμένο. "Ήταν ή μόνη άπόδειξη για την αλήθεια των όσων έλεγαν.

Ο Μουζέν και ή Ναδιά άποχαιρέτησαν τὸν καθηγητή, άφήνοντάς τον σε μεγάλη άμηχανία. Πριν πάνε σπίτι τους πέρασαν πρώτα από τὸ έργαστήριό. "Όλα ήταν στην θέση τους, μόνο που είχαν σκεπαστεί από σκόνη.

Ο Μουζέν άνοιξε τὰ παράθυρα για ν' άερίσθη τὸ δωμάτιο. Με τι ελπίδες είχε φύγει άπ' εκεί πριν από δεκαοκτώ μήνες και πὸς γύριζε τώρα.

Όσο για τη Ναδιά, αυτή συλλο-

γίζεταν μόνο την ευτυχία της. Άναλογιζόταν τη στιγμή που είχε δεχθή να γίνει γυναίκα τοῦ Μουζέν. Ήταν εκεί πέρα στο μικρό χωριό της Σιθρίας, όπου τοῦς είχαν δὴγὸς οί Γιακούτες που τοῦς έσωσαν. Θυμόταν την καλιά της αντίδραση, τις ιδέες της, πὸς ή έπιστήμη μόνη έφθανε για να γεμίσει τη ζωή ενός ανθρώπου. Πὸς άνόητα και μάταια της φαίνονταν τώρα όλ' αυτά! "Η περιπέτειά της μες στην ελεύθερη και άγρια φύση την είχε κάνει να ιδῇ τη ζωή από άλλη άποψη.

Πλησίασε με τρυφερότητα τὸν άντρα της, που καθόταν με τὸ κεφάλι ριγμένο μέσα στα χέρια του, για να τὸν παρηγορήσει. Εκείνος γύρισε και την κοίταξε και της χμογέλασε. Με τὸ χαμόγελο ξαναγεννιόταν και ή έλπίδα. Κι' οι δύο μαζί άναπόλησαν εκείνο που είχαν άφήσει τόσο μακριά: Τὸν Τῶκεττ, τὸν Νταρλιέ, τοῦς προϊστορικούς ανθρώπους, τὸ μαμμούθ.

Στη μνήμη τοῦ Μουζέν και της Νατίας ξαναζούσαν οι μορφές όλων των πλασμάτων αὐτῶν που τὰ είχαν ξυπνήσει από τὸν προαιώνιο ύπνο τους και που ίσως τώρα να είχαν ταφεί πάλι κάτω από τὰ χιόνια. Μόνο που τούτη τη φορά θά βρίσκονταν κι' ένας "Αμερικανός, παγωμένος μαζί με τοῦς ανθρώπους της παλαιολιθικής έποχής. Τί συζητήσεις θα προκαλούσε σὲν έπιστημονικό κόσμο μιὰ τέτοια άνακάλυψη!

Μα πὸς πολύ ή Ναδιά κι' ο Μουζέν άναπολούσαν τὸ μαμμούθ, τὸ παλαιολιθικό μεγαθύριο, που χανόταν στο βάθος τοῦ όρίζοντα, κυνηγημένο από τοῦς συγχρόνους του ανθρώπους κι' από τὸν άνθρωπο τοῦ είκροστοῦ κίωνα, μέσα στους αιώνας πάγους τοῦ μακρινοῦ πόλου, και θυμόνταν τὸν στίχο τοῦ ψαλμοῦ: «Δισχίλια έτη ένώπιόν σου, ως ή ήμέρα ή χθές ήτις παρήλθεν».

ΤΕΛΟΣ ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Άγαπητοί μου,

Και σήμερα, βλέπετε, μόνο για ένα «δελετήριο» μου έμεινε τόπος. Γιατί προπαντός έπρεπε να τελειώσουν τὰ μυθιστορήματά και, στα τελευταία αυτά φυλλάδια, έπρεπε να μπαίνουν μεγάλες συνέχειες από τὸ καθένα. Που για τίποτ' άλλο δεν άφιναν τόπο. Αυτό τὸ είπε πολλές φορές στην Άλληλογραφία της ή Διάπλασις. Δυστυχώς, όλοι δὲν διαβάζουν—έπως ή

Αττέ Ιράμ— την Άλληλογραφία δάκερη, παρά περιορίζονται μόνο στην άπάντηση που τοῦς άπορά. "Εται δὲν ήξεραν γιατί δὲν ήπηρε "Επιστολή σε μερικά από τὰ τελευταία φυλλάδια, κι' άνησυχούσαν, και ρωτούσαν τη Διάπλασι μήν ήμουν άρρωστος. Τοῦς ευχαριστῶ πολὺ για τὸ ενδιαφέρον τους, για την άγάπη τους, που μου δίνει δύναμη ὥστε να μην άρρωστῶ ποτέ! Άλλά τοῦς συσταίνω να διαβάζουν πάντα την Άλληλογραφία, για να μην άνησυχούν άδικα και ρωτούν Κι' όχι μόνο για την υγεία μου, αλλά και για πολλά άλλα πράγματα, που τὰ λέει εκεί και τὰ έξηγει ή Διάπλασις για όλους.

Είδατε, αλήθεια, τί γράφει ή Αττέ Ιράμ; "Ενα σωρ πράγματα μαθαίνει διαβάζοντας την Άλληλογραφία. Είναι, λέει, σάν ένα σχολείο, που τὰ παιδιά ρωτούν, ο δάσκαλος άπαντᾷ κι' όλοι πρέπει να προσέχουν. Ο δάσκαλος βέβαια άπαντᾷ σ' έναν, σ' εκείνον που ρώ-

τησε! ή άπάντησή του όμως είναι και για τοῦς άλλους που είχαν την ίδια άπορία, και καμιά φορά για όλους. "Ετσι κι' οι άπαντήσεις της Διάπλάσεως. "Ενας π.χ. τη ρωτᾷ τί θά πῇ «ρεαλισμός». Η Διάπλασις τοῦ τὸ έξηγει με μιὰ έκτενή άπάντηση στην Άλληλογραφία της. Δεν θάπρεπε να τὸ ξέρουν πιά όλοι; Κι' όμως, σε λίγον καιρό, μέσα σὲν ίδιο χρόνο, έν' άλλο Διαπλάσις μπορεί εξαίρετα να της γράψη: «Μου κάνεις τη χάρη, άγαπητή μου Διάπλασις, να μου έξηγήσεις τί σημαίνει ή λέξη ρεαλισμός; Πολύς φορές την άπαντῶ αλλά δὲν την έννοῶ». Κι' ή Διάπλασις άναγκάζεται ή να ξαναδίνη την έξηγήση—άνιαρδ για τοῦς άλλους που τη διάβασαν μιὰ φορά—ή να παραπέμψη σε παλαιότερη άπάντησή της, ή και να μην άπαντᾷ καθόλου. Αυτό δὲν θά συνέβαινε βέβαια αν όλοι έδιάβαζαν την Άλληλογραφία δάκερη...

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ—Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ

ΛΓ'

Λοιπόν, τὸ κάπνισμα τοῦ Κωστάκη είχε άσχημο τέλος. "Ενοιωσε πρῶτα μιὰ δυνατή αναούλα, όχι πιά στο στόμα του, όπως όταν έπαιρνε κανένα γιατρικό, αλλά μέσα του! μιὰ αναούλα που από τὰ βάθη του, από τὰ έγκατά του, ανέβαινε ὡς τὸ στόμα. Σε λίγο ένοιωσε και ζαλάδα, σκοτοδίνη. "Εβλεπε τὸν κόσμο να γυρίζει μπροστά του σάν νάταν μεθυσμένος.

Δὲν μπορούσε να σταθῇ στα πόδια του. "Αφισε να πέση χάμω τὸ ποτιστήρι και σύσθηκε ὡς ένα δέντρο, όπου στηρίχθηκε, κρατώντας με τὰ χέρια την κοιλιά του. Είχε γίνει χλωμός σάν πεθαμένος! και σε λίγο άρχισε κι' ο έμετός.

Η μικρή Άννα κατατομόμαζε βλέποντας σε τέτοια κατάσταση τὸν ξάδερφό της. "Εβγαλε τις φωνές.

— Τρέξτε! Ο Κωστάκης κάτι έπαθε! Ο Κωστάκης δὲν είναι καλά! Κάνει... και Ύμητό!

Στη στιγμή βρέθηκαν όλοι σὲν κήπο. Τὸν έπιασαν, τὸν σήκωσαν, τὸν άνέβασαν, τὸν ξάπλωσαν, έκοψαν και τὸ γιατό. Μετά πολλά, ο άρρωστος συνήλθε. Άλλά τὸ πάθημα τοῦ έγινε μάθημα. Τὸν έπιασε αναούλα και μόνο που θυμόταν τὸ κάπνισμα. Και ποτέ πιά δὲν έδοκίμασε να κάπνιση ούτε με αληθινά αἶτα ούτε με τσιγάρα ή ποτιστήρι.

Δὲν θά γινόταν λοιπόν ναυτικός, καπετάνιος; "Ε, αν ξαναδοκίμαζε την πίπα και την συνήθειζε, όταν θά μεγάλωνε...

"Επειτα, δὲν υπάχουν και ναυτικοί χωρὶς πίπα; "Ω, πολλοί! "Ετσι τελείωσε κι' αυτή ή περιπέτεια. Άλλά ο Κωστάκης είχε κι' άλλες πολλές. Γιατί και πολλά άλλα πράγματα θά έλθουν σ' ε. ή δὲν θά έλθουν... "Ας είναι, θά σκιαματίσω σήμερα την ιστορία τοῦ Κωστάκη για να σας διηγηθῶ, άρχινώντας από τὸ ερχόμενο φυλλάδιο, τὸ παραμῦθι τοῦ καλοῦ Γιαννάκη. Για νάλλάξουμε και λίγο, ε... Κι' άφού τελειῶση τὸ παραμῦθι, τότε θά ξαναπιάσουμε τὸν Κωστάκη.

(Τέλος)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΟΜ ΣΩΤΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ MARK TWAIN

(Συνέχεια από το προηγούμεν. και τέλος)

Κι' ύστερα έβγαλε στη φόρα τὸ μυστικὸ τοῦ ρόλου ποὺ ἐπαίξε ὁ Χώκ τὴ δραματικὴ ἐκείνη νύχτα καὶ μάλιστα ὅσο πιὸ ζωντανὰ μπορούσε, μὰ ἡ ἐκπληξὴ ποὺ ἔδειξαν ὅλοι δὲν ἦταν αὐθόρμητη οὔτε φυσικὴ. Μολαταῦτα ἡ χήρα ἔδειξε μεγάλη ἐκπληξὴ καὶ ἀπορία καὶ γέμισε τὸν Χώκ μὲ εὐχαριστίες καὶ κοπλιμένα τόσα πολλά, ὥστε ἡ στενοχώρια ποὺ ἔνοιωθε ὁ μικρὸς γιὰ τὰ καινούργια τοῦ ρούχα, ἔγινε ἀκόμη μεγαλύτερη, καθὼς ἔδλεπε καρφωμένα ἐπάνω τοῦ ὅλα τὰ μάτια τοῦ κόσμου καὶ ἄκουε τόσους ἐπαίνους, ὅσους δὲν εἶχε ἀκούσει σ' ὅλη τοῦ τὴ ζωὴ ὡς τότε.

Τότε ἡ κυρία Ντούγκλας δὴλωσε ὅτι ἀποφάσσει νὰ παραλάβῃ τὸν Χώκ στὸ σπίτι της καὶ νὰ τὸν ἀναστήσῃ σὰν παιδί της. Θὰ τὸν ἔστειλε στὸ σχολεῖο, θὰ τὸν μόνονε καὶ μὲ τὰ λίγα χρήματα ποὺ εἶχε ἀπὸ τίς οικονομίες της θὰ τοῦ ἀνοίγε ἀργότερα μιὰ καλὴ δουλειά.

Μὰ τώρα ἦρθε ἡ στιγμή νὰ πῇ καὶ ὁ Τόμ τὸ λόγο τοῦ καὶ πετάχτηκε ἐπάνω καὶ φώναξε :

— Ὁ Χώκ δὲν ἔχει ἀνάγκη !
Ὁ Χώκ εἶναι πλούσιος !

Σ' ὅλους ἦρθε νὰ γελάσουν μὲ τὴ δῆλωση αὐτὴν τοῦ Τόμ καὶ μόνον ἡ καλὴ ἀνατροφή τοῦς ἐμπόδιζε νὰ ξεσπάσουν σὲ τρανταχτὰ γέλια. Μὰ χαμογέλασαν ἔτσι κάπως στενόχωρα. Ὁ Τόμ ὅμως δὲν σταμάτησε ἐδῶ :

— Ναι, ὁ Χώκ ἔχει πολλὰ χρήματα, εἶπε, ἔχει χρήματα σωρὸ, ὡς ἐκεῖ ἐπάνω, κι' ἂν δὲν τὸ πιστεύετε, νὰ σὰς τὰ δείξω. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γελάτε, περιμένετε μιὰ στιγμή καὶ θὰ ἴδῃτε.

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ βγήκε ἔξω τρέχοντας. Ὅλοι κοιτάχτηκαν στήν ἀρχὴ ἐκπληκτοὶ κι' ὕστερα κάρφωσαν τὰ μάτια τους στὸν Χώκ ποὺ ἔμοιαζε σὰν νὰ εἶχε καταπιῇ τὴ γλῶσσά του.

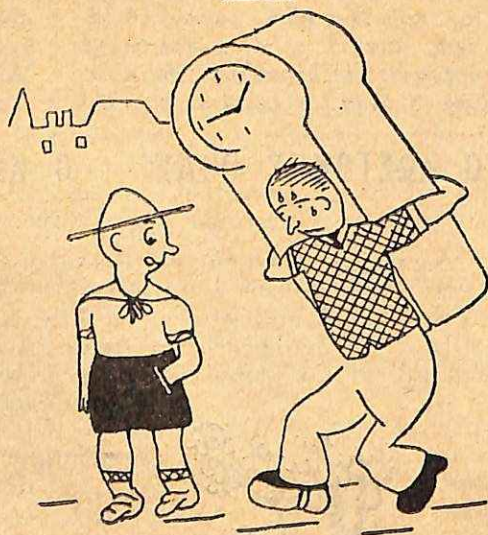
— Μὰ τί συμβαίνει πάλι μὲ τὸν Τόμ ; ἔκανε στενοχωρημένη ἡ θεία Πέλλυ. Πῶ νὰ τὰ χάσω μ' αὐτὸ τὸ παιδί. Πάντοτε ἐγὼ τὸ ἔλεγα...

Μὰ τὴ στιγμή ἐκείνη μπήκε μέσα ὁ Τόμ ἀγκομαχώντας κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῶν σακκιῶν, κι' ἔτσι ἡ θεία Πέλλυ δὲν μπόρεσε νὰ τελειώσῃ τὴν ἀπαισιόδοξη φράση της γιὰ τὸ μέλλον τοῦ ἀνεψιοῦ της. Ὁ Τόμ ἄδειασε τὸν

καταρράκτη τοῦ χρυσοῦ ἐπάνω στὸ τραπέζι καὶ φώναξε θριαμβευτικά :

— Νά, μὲ πιστεύετε τώρα ; Τί σὰς εἶπα ; Τὰ μισὰ εἶναι δικά μου καὶ τὰ μισὰ τοῦ Χώκ.

Ὅλων ἐκπληκτὴ ἡ ἀναπνοὴ μόλις ἀντίκρουσαν τὸ χρυσάφι. Ὅλοι κοίταξαν θημπωμένοι, κατάπληκτοι, καὶ κανεὶς δὲν ἔδρισκε λέξη νὰ πῇ. Ὑστερα ὅμως ἀρχισαν ὅλοι μαζί νὰ φωνάζουν ζητώντας ἀπὸ τὸν Τόμ νὰ τοὺς πῇ ποῦ βρέθηκε τὰ χρήματα. Ὁ Τόμ τοὺς διηγήθηκε τὴν ἱστορία τοῦ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ
ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Σὲ μιὰ μετακόμιση.

Ὁ Πρόσκοπος : — Δὲν ἔλαινε, καίμενε, ἓνα ρολογάκι τοῦ χειριοῦ, παρὰ κουβαλᾶς κοτζά-ρολόι ;

Ὁ ἀχθοφόρος : — ; ; ; !!!

(Ἀνεκρινόμεν. ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου)

θησαυροῦ. Ἦταν μεγάλη ἱστορία μὰ τόσο ἐνδιαφέρουσα ποὺ κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ κἀν μιὰ παρατήρηση γιὰ νὰ μὴν κόψῃ τὴν γοητεία της.

Ὅταν ὁ Τόμ τελείωσε ἀρχισαν νὰ μετροῦν τὰ χρήματα, ἦταν παραπάνω ἀπὸ δώδεκα χιλ. δολλάρια καὶ κανεὶς δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ πῇ πὼς εἶχε ἴδε πιὸ πολλά, κανεὶς δὲν εἶχε δεῖ ποτὲ τοῦ τόσο σωρὸ χρυσάφι μαζεμένο, μῆλο ποὺ βρίσκονταν ἐκεῖ ἀνθρώποι ποὺ εἶχαν περιουσία πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ τὰ χρήματα αὐτὰ ποὺ ὥστόσο δὲν ἔπαιαν νὰ τὰ κοιτοῦν μὲ θαμπωμένα μάτια.

Δὲν ἀμφιβάλλουμε πὼς θὰ εὐχαριστήθητε βλέποντας πὼς ἡ τύχη κα-

ταδέχτηκε νὰ χαμογέλασῃ στὸν Τόμ καὶ στὸν Χώκ. Τέτοιο μεγάλο ποσόν, ὅλο σὲ μετρητὰ χρυσὰ νομίσματα, φαίνεται ἀπίστευτο, ὅχι μόνον σ' ἐκείνους ποὺ τὸ εἶδαν, ἀλλὰ καὶ σὲ κείνους ποὺ τὸ διαβάζουν.

Τὸ εὔρημα τοῦ Τόμ ἔγινε ἡ ἱστορία τῆς ἡμέρας σ' ὅλο τὸ χωριὸ πέρασε ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, ἐξωγκώθηκε, καθένας πρόσθετε καὶ τὸ δικό του, καὶ στὸ τέλος ἔγινε πιά θρύλος. Ὅλοι τώρα, ὅχι μόνον τὰ παιδιὰ μὰ καὶ οἱ μεγάλοι, ἀρχισαν νὰ μιμοῦνται τὸν Τόμ καὶ τὸν Χώκ καὶ νὰ προσπαθοῦν νὰ βροῦν κι' αὐτοὶ κανένα θησαυρὸ. Κάθε στοιχειωμένο σπίτι, σκάφη, κάθε σάνδα μετατοπίστηκε, ἀνθρώποι πῆγαιναν κρυφὰ κι' ἔκαναν ἀνασκαφές μὲ τὴν ἐλπίδα μήπως βροῦν κι' αὐτοὶ χρήματα.

Ὁ Τόμ καὶ ὁ Χώκ εἶχαν γίνῃ ἥρωες καὶ ὅπου κι' ἂν παρουσιάζονταν προκαλοῦσαν τὸ θαυμασμό. Τὸ νὰ σώσῃς ἓναν ἀνθρώπο εἶναι βέβαια μιὰ ὥραία πράξη, μὰ δὲν εἶναι καὶ λιγώτερο σπουδαῖο τὸ νὰ βρῇς δώδεκα χιλιάδες χρυσὰ δολλάρια. Ὅλοι τώρα φέρονταν διαφορετικὰ στὰ δύο παιδιὰ καὶ μάλιστα στὸν Χώκ καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ ποὺ πάντοτε τὸν θαύμαζαν, τώρα τὸν ἔδλεπαν μὲ θάμβος σὰν κανένα ὑπερφυσικὸ πρόσωπο.

Ὁ διευθυντὴς τῆς ἐφημερίδας δημοσίευσε τὴν ἱστορία τῶν δύο παιδιῶν μαζί μὲ τὴν εἰκόνα τους κι' ἔτσι ἔγιναν ἑκατοστὰ, ἂν ὅχι σ' ὅλη τὴν Ἀμερικὴ, τοῦλάχιστο σ' ὅλη τὴν ἐπαρχία.

Ἡ κυρία Ντούγκλας κατέθεσε τὰ χρήματα τοῦ Χώκ στὴν Τράπεζα μὲ τόκο ἕξ τὰ ἑκατὸ καὶ ὁ δικαστὴς Θάτσερ ἔκανε τὸ ἴδιο γιὰ τὰ χρήματα τοῦ Τόμ, σύμφωνα μὲ τὴν παράκληση τῆς θείας του.

Κάθε παιδί εἶχε τώρα ἓνα πραγματικὰ φανταστικὸ εἰσόδημα : ἓνα δολλάριο κάθε μέρα ! ἓνα δολλάριο κάθε μέρα ! Μ' ἓνα δολλάριο κι' ἓνα τέταρτο, τὴν βδομάδα θὰ μπορούσε ἓνα παιδί, τὰ καλὰ καὶ ἀπλὰ ἐκείνα χρόνια, νὰ τραφῇ, νὰ ντυθῇ καὶ νὰ πληρώσῃ διδάκτρα τοῦ σχολεῖοῦ του.

Ὁ δικαστὴς Θάτσερ εἶχε λάβει μεγάλη ἰδέα γιὰ τὸν Τόμ. Ἐλεγε πὼς ἓνα ὅποιοδήποτε παιδί ἦταν ἀδύνατο νὰ βγάλῃ τὴν κόρη του ἀπὸ τὴ σπηλιά. Καὶ ἔταν μιὰ μέρα ἡ Μπέκυ διηγήθηκε ἐμπιστευτικὰ στὸν πατέρα της πὼς ὁ Τόμ ἔφαγε τίς ξυλιές στὸ σχολεῖο γιὰ χάρι της, ὁ δικαστὴς συγ-

1938

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΑ

ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΕΝ ΕΤΕΙ 1879

«Τέρπειν ἄμα καὶ διδάσκειν»

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΤΟΜΟΣ 45^{ος}

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

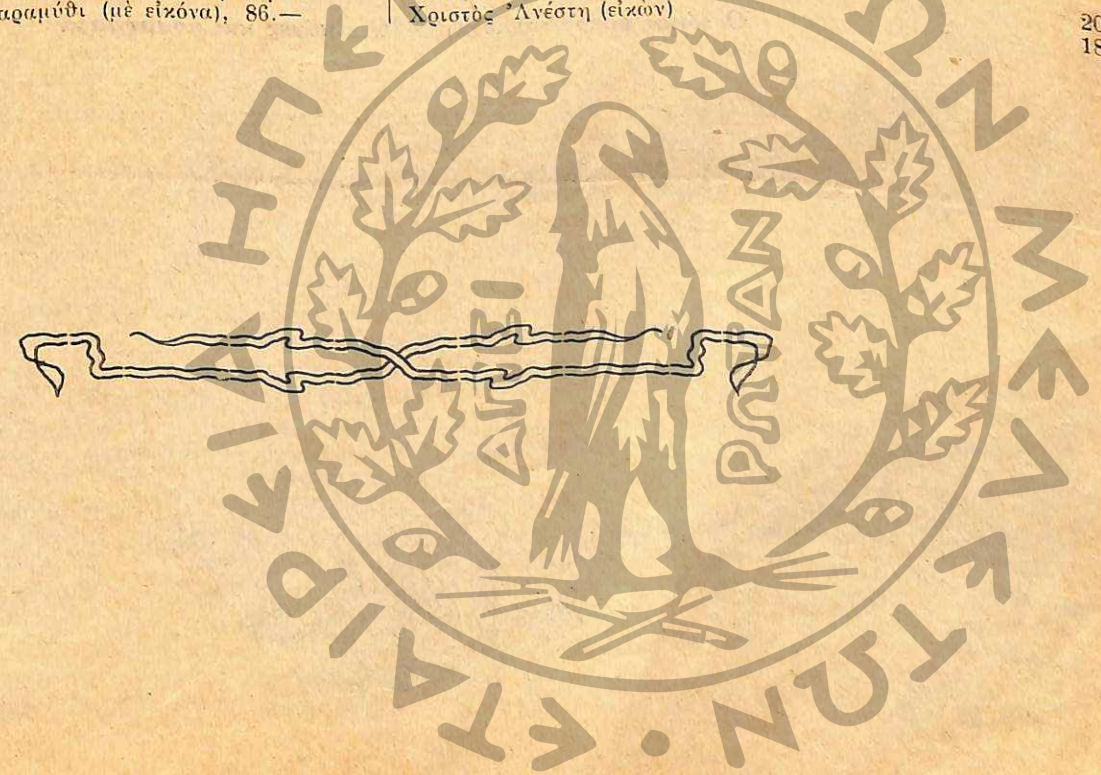
ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Αγωνία	84
Αη (ό) Βασίλης στο Παρίσι	76
ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ :	
"Αγιος (ό) Διονύσιος, 23.—"Αγγλικός (ό) θίασος, 167.	
"Αγώνας και ζωή, 247.—"Αλληλογραφία (ή) 459.—	
"Αρχιεπίσκοπος (ό), 423.—"Αστήρ (ό) των μάγων, 31.—	
25η Μαρτίου, 147.—"Εκθεσις ιδεών, 371.—"Εμείς και	
τά ζώα, 387.—"Ενα ημερολογιάκι, 119.—"Εξετάσεις,	
235.—"Εργασία και χαρά, 219.—"Ετος 60ον, 3.—"Εθαγ-	
γελία Παρασκευοπούλου, 75.—"Θαμμένοι δησαντροί,	
351.—"Θεάματα, 263.—"Θέατρο (τό) του παιδιού, 95.—	
Θρησκευτική άγωγή, 67.—"Και πάλι ή προφορά, 291.—	
Καιρικά, 299.—"Κατεβαίνης Κ., 51.—"Κινίνο (τό), 315.—	
Κλίση (ή), 451.—"Μαθηματικά (τά), 431.—"Μαθητική	
περιβολή, 379.—"Μάννα (ή), 111.—"Μας τά 'παν άλ-	
λοι», 39.—"Μεγάλη γιορτή, 335.—"Μεταχειρισμένα βι-	
βλία, 407.—"Μουσική, 271.—"Μπαλόνια και χαρταετοί,	
139.—"Ξενικά (τά) ψευδώνυμα 227.—"Παλές αποκριές,	
131.—"Πάσχα, Κυρίου Πάσχα, 183.—"Πασχαλινές άνα-	
μνήσεις, 191.—"Παύλος Νιρβάνας, 15.—"Πολικόν σέ-	
λας, 83.—"Ποίηση (ό) Νικόλαος, 103.—"Προφορά (ή),	
255.—"Πρωτομαγιά (ή) μου, 198.—"Ραδιόφωνο (τό),	
211.—"Σεισμός (ό), 307.—"Σταφίδα (ή), 343.—"4η (ή) Αύ-	
γούστου και τό ραδιόφωνο, 327.—"Φερμουάρ (τό),	
283.—"Φρειδερίκη Λουίζα, 59.—"Χαρά Θεού, 175.—	
Χαρά και περιφάνεια, 155.	
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ : σε κάθε φύλλο,	
άπό του Ιου μέχρι του 52ου.	
"Αλογάκι (τό) (με εικόνα)	344
"Αλωση (ή) της Βασίλλης	399
"Αποικιακή (ή) πολιτική του Βολταίρου	354
"Αποικιακή (ή) πολιτική του Βολταίρου	
ΑΠΟ ΣΤΟΜΑ ΣΕ ΣΤΟΜΑ :	
"Αδιαντροπιά κουμπάρου, 350.—"Γιά παρηγοριά, 182.—	
Καθένας με τον πονο του, 166.—"Καλά (τά) χρόνια,	
30.—"Καφέδες (οί) του καδής, 226.—"Κρουκουβέντια-	
σμα, 306.—"Μ' έσκασες, Πανάγο, 88.—"Ποιος την	
έπαθε, 157.—"Πολύ του πάει!, 370.—"Συμπάρα σουπί-	
τσα, 102.—"Τέχνασμα (τό) του παπᾶ, 298.—"Την έπρό-	
δωσε ό καθρέφτης, 386.	

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ :	Σλ.
"Αποτελέσματα 282ου Διαγων. (Αύσεων)	310
"Αποτελέσματα 283ου Διαγων. (Αύσεων)	410
"Αποτελέσματα Διαγων. Διηγήματος	178, 186
"Αποτελέσματα Εύσημων του 1937	215
"Αποτελέσματα Διαγων. Λευκών Λέξεων	162
"Αποτελέσματα Διαγων. Μικρών Μυστικών	278, 286, 294
"Αποτελέσματα 3του Διαγων. Ξεσπαθώματος του 1937	258
"Αποτελέσματα Διαγων. Πνευματ. Άσκήσεων του 1937	10
"Αποτελέσματα Διαγων. Πνευματ. Άσκήσεων του 1938	463
"Αποτελέσματα Ζ' Διαπλασιασμού Διαγων. του Ραδιο-	
φωνικού Σταθμού του Μπάρι	89
"Αποτελέσματα Μικρού Διαγων. Στίξεως	242
"Αποτελέσματα Τυπογραφικών Λαθών	206
"Αποτελέσματα Μικρού Διαγων. Φωτογραφίας	309, 310
"Αράχνη (ή) και ό βήχας	249
Βρέχει και στη θάλασσα (με 6 εικόνες)	275
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ :	
284ος Διαγων. Αύσεων	9
285ος Διαγων. Αύσεων	163
286ος Διαγων. Αύσεων	322
Διαγωνισμός Ζωγραφικής	294
Διαγωνισμός Λευκών Λέξεων	322
Διαγωνισμός Μεταφράσεως εκ του Γαλλικού	294
Διαγωνισμός Μικρής Κυριακής	302
Διαγωνισμός Πνευματικών Άσκήσεων του 1938	18
Διαγωνισμός Ποιήματος έμμέτρου ή πεζού	322
Διαγωνισμός Τυπογραφικών Λαθών	302
Διαπλασοπούλα (ή) (με εικόνα)	57
Δόξα (ή) των Δερβενακίων	148, 156
Δύο μικροί κάνουν ένα μεγάλο (με 6 εικόνες)	61
Δύο φίλοι	276
Δώδεκα (οί) μήνες των μαθητών	270
Δώρα (τά) του θείου Μηνᾶ	68, 74
ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ :	
Γκάλικ, 16.—"Μιχ. Γρηγοριάδης, 16.—"Δοξασμένο Ά-	
ζωωτήρι, 408.—"Ιωάννης Γ. Δουβουνιώτης, 417.—"Μα-	
ρία Καγιά, 16.—"Ελένη Καρατζόγλου, 417.—"Αγνή Άγ.	
Κασιγόνη, 408.—"Μαρία Κοριατοπούλου, 408.—"Θεμι-	

στοκλής Μαρίνος, 417.—"Κούλα Γ. Σακελλαρίου 16.—	Σελ.
Σαρπηδών, 16.—"Δημήτριος Φουσάρας, 408.	
Εικόνες ζώων εκ του φυσικού	24, 96, 181, 229, 238, 273, 425
Εικόνες παιδιών εκ του φυσικού	44, 65, 76, 87, 109, 117,
164, 221, 265, 232, 301, 355, 381, 385, 391, 401, 424, 445, 452	
Εικονογραφημένον παιδικόν πνεύμα (με εικόνα)	460
Είχε ξεχάσει τη βούρτσα των δοντιών (με 8 εικόνες)	345
Έκτακτοι διαγωνισμοί για τό καλοκαίρι	294, 302, 322
Έλκυθρο (τό) που ζυγώνει	37
1, 2, 3 και 6	316
Ένας έκτακτος διαγωνισμός	447
Ένδιαφέροντα	238, 246
Ένδοξα παιδιά (με 3 εικόνες)	6, 159, 416
Έπαγγέλματα (τά) (Κωμωδία μονόπρακτη)	87, 94
Έπιτροπή για τό δώρο στο Φαίδωνα	179, 180, 223
Έρνος για τό δώρο στο Φαίδωνα	35, 47, 56, 63, 80, 91, 179
Ευτυχισμένα παιδιά (με εικόνα)	176
Ημέρα (ή) των ζώων (εικόν)	409
Θιέρρος (ό) κι' ό σιδηρόδρομος	387
ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ : "Ανάγνωσμα για μικρά παιδιά (με εικόνα)	139
Κάλαντα (τά) (με εικόνα)	37
Καφές (ό) κι' ό Ραζίνας	342
Κολύμπι στη... θάλασσα (σε 5 εικόνες)	249
Κουκλοθέατρο (τό) στην έκθεση «Χαρά κι' εργασία» (με 3	
εικόνες)	239
ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ό) ΘΕΛΕΙ - Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ :	
"Ανάγνωσμα για μικρά παιδιά (με 40 εικόνες) εις τά φύλ-	
λα της Διαπλάσεως 17-52.	
Μαγική εικόν	132, 212, 262
Μανδαρίνοι (οί) κι' οί κοτσίδες τους (με 6 εικόνες)	193
Μάννα και ψυχράμνα	176, 184
Μήνες (οί) στο χέρι	373
Μικρός (ό) έρμηρειδωπώλης	110, 124
Μικρός (ό) ζωόφιλος (με εικόνα)	52
Μουσείο (τό) (Μονόπρακτο)	4, 16, 24
ΜΠΕΜΠΕΚΑ (ή) ΘΕΛΕΙ ΠΙΑΝΟ : "Ανάγνωσμα για μι-	
κρά παιδιά (με 1 εικόνα)	131
ΜΥΣΤΗΡΙΟ (τό) ΤΗΣ ΕΑΝΘΗΣ ΚΟΥΚΛΑΣ : Μυθιστό-	
ρημα υπό MARIA-PIA SORRENTINA (με 30 εικόνες)	
εις τά φύλλα της Διαπλάσεως 1-33.	
ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ :	
"Άλογο (τό) στο σχολείο (με εικόνα), 201.—"Ανθρωπος	
(ό) που γαυγίζει (με εικόνα), 8.—"Ένα νέο «θανμαστό	
παιδί» και τά παλιά (με εικόνα), 122.—"Ένα πολύ ά-	
σχημο άστείο (με 2 εικόνες), 158.—"Ένας γύρος στους	
λαχανοκίπους (με εικόνα), 354.—"Ένα στερεό ρολόι	
(με εικόνα), 8.—"Ένας ταξιδιώτης που έπεσε απ' τό	
τραίνο, 204.—"Κάτω οί τσέπες (με εικόνα), 354.—"Μαμ-	
μόνθ (τό) έρχεται (με εικόνα), 354.—"Μία Άληθινή ί-	
στορία που μοιάζει σάν παραμύθι (με εικόνα), 86.—	

Παιδικές δογήστρες, 204.—"Παιχνίδια παλιά και σύγ-	Σελ.
χρονα (με εικόνα), 43.—"Πώς πλένετε τά χέρια σας,	
158.—"Σε τί χρησιμεύουν τά νύχια (με εικόνα), 8.—	
Σταθμός (ό) μας, 204.—"Ψάρια που τά πίνει ή θάλασ-	
σα (με εικόνα), 8.—"Ψάρια που ψαρεύουν πουλιά (με	
εικόνα) 122.	
Νέα (τά) του 1939	435
Ξαδέρφη (ή)	352
Ξεσχολισμένο (τό) σπουργιτάκι	434
Όδηγός (ό) του συνδρομητού.	10
ΟΤΑΝ ΑΝΑΣΤΗΘΗΚΕ ΤΟ ΜΑΜΜΟΥΘ Ι Μυθιστόρημα	
υπό MAX BÉGOUEN—(Βραβείον Ίουλίου Βέρν—(με	
19 εικόνες) εις τά φύλλα 31—52.	
Όταν ό κυνηγός δεν βλέπει : "Άστεία Ιστορία σε 5 εικόνες	
χωρίς πολλά λόγια	293
Όταν πήγα να φέρω Χριστουγεννιάτικη χαρά (με εικόνα)	29, 40, 50
Ό,τι γράφει δεν ξεγράφει	125, 132, 140, 146
Πάθημα (τό) της άλεπούς	254, 265
Παιδιά απ' όλον τον κόσμο	97, 137, 201, 209, 257, 313, 365
ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ : σε κάθε φύλλο από τό 1—52	
Περίπατος (ό)	157
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ : σε κάθε φύλλο από τό 1—52	
Πόλεμος (ό)	357, 363
Πράσινο (τό) σκουλήκι	200
Πρόσκλησις της Διαπλάσεως προς ανανέωσιν της συν-	
δρομής	435
Πρώτο (τό) έργο	218
Πωλείται οικία	117
Πώς άκούει ή μεμπέκα τό παραμύθι της Χιονούλας, σε	
εικοσιτέσσερες εικόνες, εκ του φυσικού	319, 329, 337
ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ : σε κάθε	
φύλλο από τό 1-52	
Στη μικρή άνιψούλα που χάθηκε	434
Στό δρέπανο	201
Σιγύρισμα (τό) του Παυλάκη (σε 7 εικόνες)	434
Τί κάνει ένα καρφί με 8 εικόνες	113
TOM-SOUPER. Μυθιστόρημα υπό MARK TWAIN (με 41	
εικόνες) εις τά φύλλα της Διαπλάσεως 1-52.	
TOTOS (ό) ΚΑΙ Ο ΛΑΓΟΣ ΤΟΥ : "Ανάγνωσμα για μικρά	
παιδιά (με 14 εικόνες) εις τά φύλλα της Διαπλάσεως 1—14	
Τούνελ (τά)	
Του ξενητεμένου θείου μας τά δώρα	399
Φυσικά περιέργα (με 1 εικόνα)	385, 399
Χαρακτήρας (ό) φαίνεται στη φυσιογνωμία (με 3 εικόνες)	453
ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ :	373
Αισιοδοξία, 353.—"Αντικυνό (τό) πεζοδρομίο 154.—	
"Από δύο λόφους, 317.—"Δός μου σάλλα!.. 14.—"Κλειδί	
(τό) και τό πούρο, 166.—"Πατέρας (ό), 174.—"Σοφή γνώ-	
μη, 379.—"Φοράδα (ή) του Σουλτάνου, 190.	
Χιονισμένη άνοιξη (με 8 εικόνες)	
Χριστός Άνέστη (εικόν)	203
	180

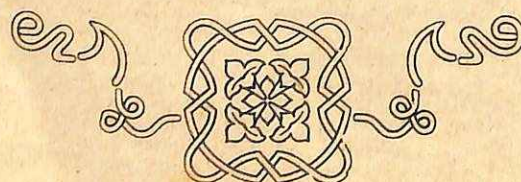

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Σελ.		Σελ.		Σελ.
154	Μάιος	200	Ρόδου μοσκοβόλημα	169
221	Μάρτιος	121	Στὸ Λορέντζο Μαβίλη	14
105	Μοῦσθες μὲ λούλουδι	390	Στὸν τάφο κόρης	66
2	Μπεμπέκα (ἡ) γράφει στὸ μπαμπᾶ	326	Στοργή	237
320,329,337,345,353	Μύθος Ὁρνέων	198	Ταξίδι	290
314	Μύθος ψαράδων	74	Τὴ νύχτα τὰ παιχνίδια ζωντανεύουν	
229	Μωρό (τὸ) μου κι' ἡ ἀχτίδα	378	(μὲ εἰκόνα)	38
417	Ναυάγιο	157	Τόσο ἀπαλὸ	301
270	Νοσταλγία	454	Τριανταφυλλιά (ἡ) καὶ τὸ λιθάρι (μύθος)	43
124	Νύχτα	66	Φάρος (ὁ) τοῦ κάβου	58
97	Ὀνειρα	130	Φεβρουάριος	82
17	Παιδιά (τὰ) στὴν ἐξογή	282	Φεγγάρι (τὸ)	160
42	Παιχνίδι μὲ τὰ-παιδιά μου	138	Φωνές	265
38	Παπαγάλος (ὁ)	406	Χριστὸς γεννᾶται	30
234	Παραίνηση	262	Χριστὸς (ὁ) καὶ τ' ἀρνάκι	174
22	Πότε πιά	309	Χριστοῦγεννα	30
254	Πυβολικὸ (τὸ)	363	Ὡ δέντρο	210
190	Πῶς φοβάμαι τὸν ἀράπη	343		

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει 340 εἰκόνες καὶ κοσμήματα

κινήθηκε ἐξαιρετικά, καὶ ὅταν προσπάθησε νὰ δικαιολογήσῃ τὸν Τόμ γιὰ τὴν ψευτιά του, ὁ δικαστὴς ἐφώναξε μ' ἐξαρση πῶς αὐτὸ ἦταν ἕνα ἱερὸ ψέμμα, ἕνα ψέμμα μεγαλόψυχο, ποὺ γι' αὐτὸ ἀξίζει κανεὶς νὰ ὑπερηφανεύεται.

Καθὼς ἔλεγε αὐτὰ ὁ πατέρας τῆς Μπέκυ τῆς φάνηκε τόσο ψηλὸς καὶ τόσο μεγαλοπρεπὴς ποὺ ἔμεινε ἐκθαμβη. Δὲν ἔχασε καιρὸ καὶ πῆγε τρεχάτη στὸν Τόμ καὶ τοῦ εἶπε ὅλα μὲ τὸ νῖ καὶ μὲ τὸ σίγμα.

Ὅσο γιὰ τὸν Χώκ Φίνν, αὐτὸς χάρις στὸν πλοῦτο του καὶ στὴν προστασία τῆς χήρας μπήκε στὸν καλὸ κόσμον, ἢ μάλλον τὸν χώσανε μὲ τὴ βία στὸν καλὸ κόσμον, τὸν σπρώξανε μέσα θέλοντας καὶ μὴ καὶ τὰ μαρτύρια του ἔγιναν πραγματικὰ ἀφόρητα. Οἱ ὑπηρέτες τῆς χήρας φρόντιζαν νὰ τὸν κρατοῦν πάντα καθαρὸν καὶ περιποιημένον. Τὸν ἐπλεναν, τὸν χτένιζαν καὶ τὸν βούρτσιζαν κάθε μέρα, καὶ τὸ βράδυ τὸν ἔβαζαν θέλοντας καὶ μὴ νὰ κοιμάται μέσα σὲ ἀνυπόφορα χιονόλευκα καὶ μοσχοβολισμένα σεντόνια ποὺ δὲν εἶχαν οὔτε ἕναν παρμικρὸ λεκέ, ποὺ νὰ μπορέσῃ νὰ τὸν σφίξῃ στὴν καρδιά του, σὰν παλιὸ γνῶριμο καὶ φίλο. Ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ τρώῃ μὲ πηροῦνι καὶ μαχαίρι, νὰ σκουπίζεται μὲ πετσέτα κι' ὅλα αὐτὰ ἦταν μεγάλα βάρη γιὰ ἕνα παιδί ποὺ δὲν εἶχε μεταχειριστεῖ ποτέ του ὅλα αὐτὰ τὰ ἐργαλεῖα. Ἐπίσης ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ μιλῇ εὐγενικὰ καὶ νὰ προσέχῃ τὰ λόγια του, τόσο καὶ ἡ κουθέντα του τοῦ φαινόταν πῶς ἔχανε κάθε νοστιμάδα. Τέλος πάντων ὅπου κι' ἂν ἔκανε νὰ γυρίσῃ ἐνοιωθε νὰ τὸν κόβουν βαθεῖα τὰ δεσμὰ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ νὰ τοῦ κρατοῦν σφιχτοδεμένα τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια.

Τρεῖς βδομάδες ἀνθεξε ἥρωικά τὴ δυστυχία του μὰ στὸ τέλος μιὰ μέρα τὸν ἔχασαν. Ἐπὶ σαρανταοκτὼ ὥρες ἡ χήρα, φοβερὰ ἀνήσυχη ἔφαγε τὸν κόσμον γιὰ νὰ τὸν βρῇ. Τὸν ἔψαξαν παντοῦ, σὲ κάθε γωνιά καὶ στὸ τέλος κοίταξαν καὶ στὸ ποτάμι μήπως βροῦν τὸ πτώμα του. Τὸ πρῶτ' ἡμέρας ὁ Τόμ πῆγε κι' ἔψαξε μὲ προσοχή ὅλα τ' ἄδεια βαρέλια ποὺ βρίσκονταν μαζεμένα μπρὸς στὰ παλιὰ σφαγεῖα, καὶ μέσα σ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ τὰ βαρέλια ἀποκάλυψε τὸν φυγάδα. Μόλις εἶχε ξυπνήσει καὶ βρισκόταν περιτριγυρισμένος ἀπὸ κάθε λογῆς κλοπιμαῖα τρόφιμα καὶ ἀποφάγια καὶ κάπνιζε μακάρια τὴν πίπα του. Ἦταν ἀχτένιστος, ἀπλutos καὶ φοροῦσε τὰ ἴδια ἐκεῖνα κουρέλια ποὺ τὸν ἔκαναν τόσο γραφικὸν

στὲς εὐτυχισμένες μέρες τῆς ἐλευθερίας του.

Ὁ Τόμ τὸν φώναξε ἔξω καὶ τοῦ εἶπε πῶς ἀναστάτωσε ὅλο τὸ χωριὸ μὲ τὴν ἐξαφάνισή του καὶ τὸν συμβούλευσε νὰ γυρίσῃ πίσω στὴς χήρας.

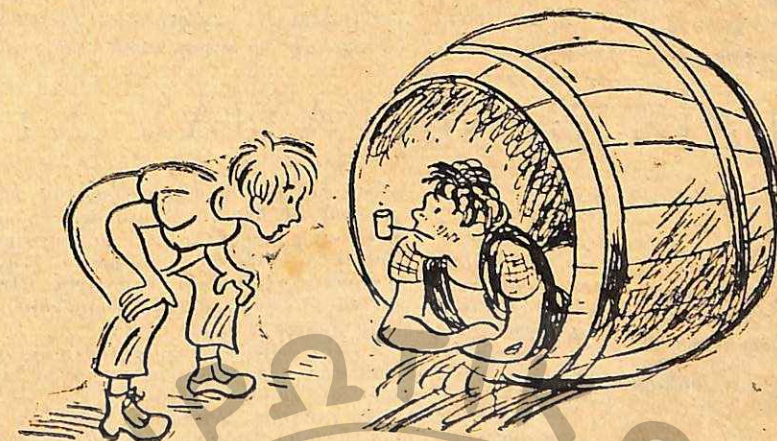
Τὸ πρόσωπο τοῦ Χώκ ἔχασε εὐθὺς κάθε ἔκφραση εὐδαιμονίας καὶ πῆρε ἕνα βαθὺ μελαγχολικὸ ὄψος.

— Μὴ μοῦ μιλάς γιὰ σπῆτι, Τόμ, παρακάλεσε μὲ ἄγωνα. Ἐκὼς ὑπομονὴ ὅση μπόρεσα, βάστηξα μιὰ, δυὸ τρεῖς βδομάδες, μὰ δὲν πάει ἄλλο. Δὲν εἶναι αὐτὰ τὰ πράγματα γιὰ μένα, Τόμ, δὲν εἰμαι συνειθισμένος. Ἡ χήρα εἶναι βέβαια πολὺ καλὴ γιὰ μένα, μὰ τί τὰ θέλεις ποὺ δὲν τὴ βαστάω αὐτὴ τὴ ζωὴ. Κάθε πρῶτ' βάζει τοὺς ὑπηρέτες τῆς νὰ μὲ τρίβουν, νὰ μὲ σφουγγαρίζουν, νὰ μὲ βουρτσίζουν ποὺ κοντεύουν νὰ μοῦ γδάρουν τὸ πετσί μου. Δὲν μ' ἀφήνει νὰ κοιμηθῶ ἔξω στὴν αὐλὴ καὶ μὲ ὑποχρεώ-

ἀνέβαινα στὰ κεραμίδια κι' ἔλεγα πέντ' ἔξη γερὰς βλαστήμιες, ἀλλοιῶς θὰ ἔχναγα ὀλότελα πῶς μιλάει ὁ κόσμος. Ἡ χήρα δὲν μ' ἀφήνει νὰ χαμουρηθῶ, δὲν μ' ἀφήνει νὰ ξυστῶ, δὲν μ' ἀφήνει νὰ φτύσω μπρὸς στὸν κόσμον. Ἀδύνατο, Τόμ, τέτοια ζωὴ δὲ βασταίνεται.

Στάθηκε μιὰ στιγμὴ κι' ὕστερα πρόσθεσε :

— Βλέπεις, Τόμ, δὲν γινόταν ἀλλοιῶς, ἔπρεπε νὰ τὸ στρίψω. Κι' ὕστερα σὲ λίγες μέρες ἀνοίγει τὸ σχολεῖο καὶ θὰ μ' ἔστελνε. Ἐ, αὐτὸ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὸ ὑποφέρω. Τόμ, δὲν θὰ τὰ πάθαινα ποτέ ὅλα τούτα ἂν δὲν ἔβρισκα ἐκεῖνα τὰ παναθεματισμένα τὰ χρήματα μαζὶ σου. Κάνε μου τὴ χάρη, καίμενε Τόμ, καὶ κράτα τα ἐσύ. Κράτα τὸ μερίδιό μου κι' ἂν θέλῃς δίνε μου πότε-πότε μιὰ δεκάρα. Καὶ νὰ πῆς τῆς χήρας πῶς δὲν ἔχναπῶ σπῆτι τῆς.

Μόλις εἶχε ξυπνήσει καὶ κάπνιζε μακάρια. (Σελ. 461, στ. α').

νει νὰ φορῶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ κολλαριστὰ ρούχα ποὺ μοῦρχειται νὰ σκάσω. Δὲν μ' ἀφήνει νὰ τοσκύνω μύγες καὶ τζίτζικια, δὲν μ' ἀφήνει νὰ κάπνιζω καὶ τὴν Κυριακὴ μὲ ὑποχρεώνει νὰ φορῶ ὡς καὶ παπούτσια ἀκόμη! Ἡ χήρα κατεβαίνει νὰ φάῃ ὅταν σημαίνει ἕνα κουδούνι, γιὰ νὰ πάῃ νὰ κοιμηθῇ βαράει πάλι τὸ κουδούνι, τὸ πρῶτ' ποὺ θὰ ξυπνήσῃ πάλι τὰ ἴδια, καὶ ὅλα ἐκεῖ μέσα εἶναι τόσο τακτικά καὶ κανονισμένα ποὺ δὲν βρίσκει πιά κανεὶς κανένα γούστο νὰ ζῇ.

— Ὅλοι οἱ καθὼς πρέπει ἀνθρωποι, Χώκ, ἐτσι ζοῦν.

— Πολὺ ποὺ μὲ κόφτει. Ἐγὼ δὲν εἰμαι καθὼς πρέπει ἀνθρώπος οὔτε θέλω νάμει. Πρέπει νὰ ρωτήσω πότε νὰ πάω νὰ ψαρέψω, πρέπει νὰ ρωτήσω πότε νὰ πάω νὰ κολυμπήσω, τί νὰ τὴν κάνω πιά τέτοια ζωὴ ἂν πρέπει νὰ ζητάω πρῶτα τὴν ἄδεια γιὰ τὸ κάθε τι. Ὁχι, Τόμ. Κάθε μέρα

Χώκ, τὸ ξέρεις πῶς ἕνα τέτοιο πράγμα δὲν θὰ μπορέσω ποτέ νὰ τὸ κάνω γιατί δὲν εἶναι σωστό. Ἀλλως τε δοκίμασε ἄλλη μιὰ φορὰ καὶ νὰ ἴδῃς πῶς μὲ τὸν καιρὸ θὰ τὴν συνειθίσῃς αὐτὴ τὴ ζωὴ καὶ θὰ σ' ἀρέσῃ κιόλας.

— Νὰ μ' ἀρέσῃ; Χμ, νὰί ἔπως θὰ μ' ἀρεσε νὰ μὲ βάλουν νὰ κάτσω ἐπάνω σ' ἕνα μαγκάλι μ' ἀναμμένα κάρβουνα. Ὁχι, Τόμ, εἶναι ἀδύνατον νὰ ζῶ κλεισμένος μέσα στὸ σπῆτι. Ἐγὼ εἰμαι μνημένος νὰ κοιμάμαι ἔξω στὸ δρόμο μέσα σ' ἕνα ἄδεια βαρέλι κι' αὐτὴ ἡ ζωὴ μοῦ ἀρέσει. Καὶ νὰ μοῦ λὲς νὰ ξαναπᾶω στὴ χήρα τώρα ποὺ ἔχουμε τουφέκια καὶ σπηλιά δι-κή μας καὶ θὰ ζούσαμε χρυσὴ ζωὴ ἂν βγαίναμε ληστές.

Ὁ Τόμ δὲν ἀφῆσε τὴν εὐκαιρία νὰ πάῃ χαμένη :

— Ἀκουσε, Χώκ, μὴν νομίσῃς πῶς ἐπειδὴ ἔγινα πλούσιος θὰ μ' ἐμποδί-

ση αυτό να βγώ στα βουνά ληστής.
— Αλήθεια; Στά σοβαρά το λές αυτό, Τόμ;
— Αμέ; Αλήθεια. Αλλά να το ξέρεις πως δεν μπορούμε να σέ πά-
ρουμε στη συμμορία αν δεν γίνεις αν-
θρωπος καθώς πρέπει.

— Όλη η χαρά του Χώκ έδωσε.
— Δεν μπορείτε να με πάρετε Τόμ; Τότε δεν είσαι φίλος μου αφού δεν με θέλεις.

— Σε θέλω, μα αν το κάνω, φνι-
τάσου τί θα λέγ' ο κόσμος; «Χμ!»
θα κίνη; Η συμμορία του Τόμ Σω-
γερ! Συμμορία μιά φορά μ'έλο φω-
ριάρηδες μέσα. Κι' όταν λέν' αυτό
θα έννοούν έσένα. Κι' αυτό δεν το
θέλω με κανένα τρόπο, Χώκ, ούτε
σύ θα το θέλεις βέβαια.

Γι' κάμποσες στιγμές έμενε ο Χώκ
σιωπηλός.
Μιά μεγάλη πάλη γινόταν μέσα
του. Στο τέλος είπε:
— Γι' άκουσε, Τόμ, θα μπορούσα
να δοκιμάσω για κανένα μήνα να ξα-

ναπώ πάλι στην χήρα και θα ιδώ
αν θα κρατάξω ακόμη. Με τη συμ-
φωνία όμως ότι θα με δεχτείς στη
συμμορία σου, Τόμ.

— Μπράβο, σύμφωνος. Και γω θα
μιλήσω της χήρας, να ιδώ μήπως
μπορεί να είναι λιγώτερο αυστηρή
μαζί σου.

— Θα το κάνεις, βρέ Τόμ; Αχ,
μπράβο, είσαι πολύ καλός. Και δε
μού λές, τότε θα κάνουμε τη συμ-
μορία;

— Όσο πιο γρήγορα μπορεί να
γίνη. Θα φωνάξουμε τα παιδιά και
μπορεί απόψε κιάλας να γίνη η όρ-
κομοσία.

— Τι είναι πάλι τούτο;
— Νά, θα μαζευτούμε όλοι μαζί
και θα βάλουμε το χέρι επάνω στο
Ευαγγέλιο και θα όρκιστούμε, πως
θα είμαστε πιστοί στη συμμορία και
δεν θα προδώσουμε ποτέ τα μυστικά
της κι' αν ακόμη μας κόψουνε χίλια
κομμάτια. Κι' ακόμη πως αν κανείς,
δοκιμάση να κίνη κακό στη συμμο-

— Κι' η τήν σκοτώσουμε κι' αυτόν κι'
όλη του τήν οικογένεια.

— Έξοχα, ώρα! Νά τί ζωή μ'
άρεσει!

— Έ, και βέβαια είναι ώρα! Και
ο έρκος θα γίνη τα μεσάνυχτα
στο πιε έρημικό και άγριο μέρος που
μπορεί να βρή κανείς.

— Νά, τα μεσάνυχτα είναι ώ-
ρα! Τόμ.

— Και αφού όρκιστούμε θα ύπο-
γράψουμε όλοι με το αίμα μας.

— Έξοχα, έξοχα. Χίλιες φορές
καλύτερα να είσαι ληστής παρά πει-
ρατής. Μωρέ, θα βαστήξω στην χή-
ρας που να μου βγή το λάδι. Κι' αν
γίνω καμιά φορά κανένας σπουδαίος
ληστής και γίνω έκτου τής σ' έλο
τόν κόσμο και γράψουν τ' όνομά μου
όλες οι έφημερίδες, τότε θα καμαρώ-
νη και η χήρα για μένα και θα είναι
υπερήφανη που μ' έδωσε από το
βούρκο.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ «ΤΟΜ ΣΩΓΕΡ»

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΒΡΑΔΥΝΟ

Η νύκτα που μ'α; έρχεται δεν είναι
[θλιβερή,
Δεν είναι μελαγχολικά, δεν είναι λυ-
πημένη.
Νομίζω πως ξεμέθυσα σε σφαίρα μα-
[κρυνή

Μετά απ' του Φοίβου τη γιορτή, την
[όλοφωτισμένη

Μόνο σά πρωτανείκρυσσά στον άφρεγο
[ούρανό

Ένός καινούριου φεγγαριού την άση-
[μιά λεπίδα,

Γυρνώντας και ζήτησα, δώρο παντο-
[ινό,

Κάποιον μορφή που πόθησα, μά τίποτα
[δεν είδα.

Τις ώρες τις ολόγλυκες, τις βραδυνές
[κι' άγνές,

Που όλα ποθώ να γίνουνε άλλα, μαγε-
[μένα,

Με φτάνει άντ' για θόρυβο και δυνα-
[τές φωνές

Κανέναν σείχος πρόσχαρο, δυό λόγια
[άγαπημένα.

Μελέαγρος [Α]

Η ΚΟΡΑΕΛΛΑ

Είναι μερικά πράγματα, μ'α; έλεγε
ή θεία μας, που σου μένουνε, όσα χρο-
νια κι' αν περάσουν και τα θυμάσαι
πάντα σαν μόλις πριν από λίγο να γί-
νανε, και πρό παντός μερικά περιστα-
τικά απ' τα παιδικά μας χρόνια.

Νά, έγω βγήκαμε τ' αποτελέσματα, ό-
σα που βγήκανε στήν Α' Δημοτικού.

Είχα ντυθεί λοιπόν εκείνη τη μέρα
μετά τα καλύτερά μου ρούχα, τα καλά
μου παπούτσια φρεσκοβερνικωμένα και

τα μαλλιά μου με πόση φροντίδα χτε-
νισμένα και δεμένα με μιά μεγάλη κα-
τακόκινη κορδέλλα και γι' αυτή την
κορδέλλα προπαντός καμάριωνα. Πήγα
λοιπόν σχολείο και μ' άγωνία, αλλά
και κάποια περηφάνεια, περιμέναμε ν'
άκούσουμε τ' αποτελέσματα.

Καθώς λοιπόν περιμέναμε παρατή-
ρησα πως η δασκάλα με κοιτούσε επί-
μονα και χαμογελούσε.

Της χτύπησε, φαίνεται, στο μάτι ο
μεγάλος μου φιδίγος και με το ύψος
που είχα της φαινόμουν κάπως άστεία.
Έγώ πήγαινα να σκάσω απ' το κα-
κό μου.

Μά γιατί, γιατί να με κοιτάη έτσι
και να γελάη;

Το κεφάλι μου κόντευε να σπάση μά
δεν εύρισκα την αιτία.

Τέλος μου ήρθε μιά ιδέα που τη νό-
μισα πολύ σωστή.

Φαίνεται, σκέφτηκα, πως δε θα προ-
βιβάστηκα και γι' αυτό γελάει, που με
βλέπει με την κορδέλλα. Δεν φτάνει
δηλαδή που δεν προβιβάστηκα, θέλω
τόρα και κορδέλλες. Και σχεδόν κλαί-
μην, πήγα ντροπιασμένη σε μιά γω-
νιά και με βαριά καρδιά έβγαλα την
περήφανη κορδέλλα μου.

Όταν τέλος, έπειτα από τόση άγω-
νία, έμαθα πως προβιβάστηκα, φώναξα
στις φίλες μου:

— Την κορδέλλα, δέστε μου την κορ-
δέλλα!

Δοξασμένο Ακρωτήρι [Α]

ΠΑΡΑΜΟΝΗ

Το φεγγάρι πρόβαλε σιγά-σιγά από
τόν ορίζοντα κι' έριξε τις άσημένιες
του άχτίδες στο μικρό χωριό, που είχε
βυθισθεί στη γαλήνη του ύπνου. Τί ώ-
ρα! Τό νυχτερινό άγέρι
σούφρενε άνατοχήλα σ' όλο σου το κορ-

μι και τα γιγάντια έλατα έπαιζαν με
πελώριους μεσαιωνικούς ίππους, ντυ-
μένους με όλόμαυρη πανοπλία.

Το φεγγάρι προχωρούσε στον ούρανο
δρόμο του Τ' άστρα δεν φαίνονταν
μπρός στη λαμπρότητα, που είχε το φως
του. Μόνον εκεί πέρα στις άκρες του
ορίζοντα τρεμόσβυναν μερικά, σαν καν-
τήλια, που το λάδι τους κοντεύει να
σβήθ.

Η ήσυχία είχαν άπλωθεί στο κοιμι-
σμένο χωριουδάκι. Μόνον κάποιον-κάπου
άκουγόταν το μακρινό γαύγισμα ενός
σκύλου, που άλυχτούσε για κάποιον
άργοπορημένο διαβάτη.

Ένα άστέρι έξφυγε από τη θέση του,
έλαμψε μιά στιγμή κι' έπειτα χάθηκε.
Σαν ποιά ψυχούλα να σβύστηκε μέσα
στη γαλήνη της νύχτας!

Τί μαγευτική νύχτα! Κι' όμως η ψυ-
χή μου δεν ήταν χαρούμενη. Ήταν η
τελευταία φορά φέτος, που έβλεπα το
φεγγάρι να λούζη με τις άσημένιες του
άχτιδες τα φτωχικά σπιτάκια του χω-
ριού. Την επομένη θα φεύγαμε.

Όλη τη μέρα δε στάθηκα. Αποχαι-
ρέτησα όλα τα μέρη, που συνδέονταν
με κάποια μου άνάμνηση. Αποχαιρέ-
τησα τις κούνιες βουσσούλες, τα λυγερά έ-
λατα, το δάσος, τη ρεματιά που το γλυ-
κό μουριούρισμα της μου άρεσε τόσο!

Το φεγγάρι προχωρούσε στον ούρα-
νο δρόμο του ή ώρα ήταν περασμένη.
Τώρα ούτε το μακρινό γαύγισμα του
σκύλου άκουγόταν. Αποχαιρέτησα και
το φεγγάρι και πήγα να κοιμηθώ.

Ασπρος Γλάρος [Γ]

ΜΗΝ ΕΜΟΝΕΙΤΕ πως κάθε παραγ υέλια σα-
νιά να έκτελείται ήμεις, πρέπει να συνοδεύε-
ται και με μιά τυπωμένη ταινία, απ' αυτές με τις
όποιες σάς στέλνουμε κάθε έβδομάδα το φύλλον.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΤΟΥ 1938

Στην αρχή του έτους, δημοσιεύθη-
καν κι' Ασκήσεις πολλών από περισ-
νές τους Συλλογές, όπως του Άγκα-
θίου, Αφανούς Ήρωα, Δοχαγού Ρι-
χτόφεν κ.κ. Αλλά εις τα κατω-
τέρω αποτελέσματα δεν αναφέρονται
παρά όσοι έστειλαν Συλλογή εντός του
1938, κι' εντός της προθεσμίας, είτε εί-
χαν στείλει κι' άλλη πρωτότερα—όποτε
τούς έλογάριασα και τις δημοσιεύμενες
Ασκήσεις απ' αυτήν—είτε όχι.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (από 15 ετών και άνω, κα-
θώς και όσοι δεν έσημείωσαν ήλικία).

ΠΡΩΤΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: Προμάχος
της Έλευθερίας, του έδημοσιεύσαν
Ασκήσεις 16 [20Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: Ίσις,
14 [18Ε].—Έκτος Διαγωνισμού: Δοξα-
σμένο Ακρωτήρι, 15 [18Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: Δεΐλα, 10
[16Ε].—Σαρπηδών, 10 [16Ε].—Ήλέκ-
τρα 9 [16Ε].

ΕΠΑΙΝΟΣ, από [14Ε]: Λένα Χάρη
(και με άλλο ψευδώνυμον) 8.—Κατά-
σκοπος 33, 8.—Ντέκτιβ-Φάντασμα,
7.—Κυκλιμιά, 7.—Κυρίσχος του Δια-
πλασισμού (και μ' άλλο ψευδώνυ-
μον) 7.—Συριανός, 6.—Νηρηίς, 6.—
Γκάλικ, 6.—Αγούιστο Κεφάλι, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ, από [10Ε]: Φυ-
σιολάτρεις, 5.—Μερσεντές, 5.—Δροσού-

λα, 5.—Διγενής Ακρίτας, 5.—Πυργιώ-
τικο Μελανούρι, 5.—Σέλλα Βιολάντη,
4.—Σκυλαβμένο Νησί, 4.

ΜΙΚΡΗ ΤΑΞΙΣ (από 14 ετών και κάτω).

ΠΡΩΤΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: Βασίλισσα
Νεφερίτι, 17 [20Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: Μικρού-
λα Τραλαλά, 13 [16Ε].—Σάβλ Βανέλ (και
με άλλα ψευδώνυμα) 12 [16Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: Ήλιοπερί-
χνη, 10 [15Ε].—Ίριανό, 10 [14Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, από [12Ε]: Δόνιφαν,
9.—Ανθισμένη Γαζία, 9.—Αίνος, 9.—
Σιδηρούν Κράνος, 9.—Χοντροκέφαλος,
8.—Σίφοντας, 8.—Αυτοκράτωρ του Βυ-
ζαντίου, 8.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, από [10Ε]: Ραρνου-
σία Αρτεμής, 7.—Πανζούλιας, 7.—
Λευκή Καμелиа, 6.—Δοξασμένο Νησί,
6.—Παπασχλιά της Άνδρου, 6.—Μύρ-
τα Φλώρη, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ, από [8Ε]: Γα-
λανοίματα, 5. Μικρά Καλλιτέχνες, 5.
—Μόνα Λίζα, 5.—Μάγκας, 5.—Κυψε-
λιώτα, 4.

Η προκήρυξη του νέου Διαγωνισμού
θα δημοσιευθή εις το έρχόμενο. Άλλ'
επειδή οι όσοι μένουν οι ίδιοι, Συλλο-
γαί είναι δεκταί και από τώρα.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αθήναι 42 οδός Ευριπίδου
την 22 Νοεμβρίου 1938

61ον ΕΤΟΣ

Με το φυλλάδιο τούτο τελειώνει ο Ε-
ξηκοστός χρόνος μου κι' από το έρχόμενο,
της 3 του Δεκέμβρη, που θα είναι και δωδε-
κασέλιδο, αρχίζει ο έξηκοστός μου προ-
τος. Φυσικά, καθώς βλέπετε σήμερα από
το εξώφυλλο και τον πίνακα περιεχομένων,
τελειώνει κι' ο 45ος Τόμος μου Β' Πε-
ριόδου (1938) κι' αρχίζει απ' το έπόμενο
ο 46ος (1939)—αδιάφορο αν τα πρώτα του
φυλλάδια, του Δεκέμβρη, θα έχουν χρονο-
λογία 1938, γιατί, καθώς έχετε, ο Χρό-
νος μου κι' ο Τόμος μου αρχίζει πάντα
από Δεκέμβρη και τελειώνει Νοέμβρη.

Τα Νέα του 1939 δημοσιεύθηκαν στο
49ο φυλλάδιο κι' είδατε τί ώρα κι' έν-
διαφέροντα που είναι. Δεν χρειάζεται να
σας τα ξαναθυμώ. Έκείνο μόνο που
πρέπει να σας ξαναπώ είναι η πικράληρή
μου νάνανεώσετε τη συνδρομή σας όσο
μπορείτε γρηγορώτερα. Μοδ κάνουν με-
γάλη χάρη εκείνοι που άνανεώνουν από
τόρα, χωρίς νάναθάλλουν για τα τέλη του
Δεκέμβρη ή τις αρχές του Γενάρη, όταν
συρρέουν τόσες άνανεώσεις κι' έγγραφες,
που ή ύλην έσται του γραφείου μου δεν τις
προφθάνει. Αφ'όσον τώρα πως όσοι θάνα-
νεώσουν ως την 31 του Δεκέμβρη, θα έ-
χουν και το σπουδαίο προνόμιο νάγορά-
σουν δυό Τόμους μου μ' έκπτωση μεγάλη.
(Για κείνους που θάνανεώσουν ως την 31
του Γενάρη, το προνόμιο περιορίζεται σ'
ένα μόνο Τόμο).

Σας θυμίζω ακόμη και το Εσπαθώμα.
Πόσο θα εύκολύνον το δύσκολο έργο μου
έσσι, μαζί με την άνανέωση της συνδρο-
μής τους, μου στείλουν κι' ένα δυό νέους
συνδρομητές. Οι όροι του Διαγωνισμού, που
τους έχει ο Όργκος και θα δημοσιευθούν

στο έρχόμενο, σας είναι γνωστοί. Όστε
μπορείτε νάχρηστε το Εσπαθώμα σας
από τώρα κι'... να το εξακολουθήσετε
όλο το χρόνο.

Έχετε επίσης πως ή ισχύς του ψευδο-
νύμου ή των ψευδωνύμων σας, όποτε κι'
αν τα πήρατε, λήγει με το σημερινό φυ-
λλάδιο. Καλό λοιπόν είναι, μαζί με τη
συνδρομή σας, να μου στείλετε και το δι-
κίωμα για να σας άνανεώσω ή, αν προ-
τιμάτε, να σας έγκρινω νέα. Τίποτ' άλλο
για σήμερα! και σας περιμένω.

Ίσις, η προθεσμία του νέου Διαγωνι-
σμού προς σύνθεσιν Πνευμ. Ασκήσεων, που
θα προκηρυχθή στο έρχόμενο, θα είναι
μικρή, ως την 31 του Δεκέμβρη και τούτο
γιατί θέλω να συγχρημαθώ πρώτα όλες
οι Συλλογές εκείνων που θα στείλουν, και
όστερα—από το πρώτο φυλλάδιο του Γε-
νάρη—νάρχίσω να δημοσιεύω Ασκήσεις
απ' αυτές. Στά φυλλάδια του Δεκέμβρη θα
δημοσιεύω από τις Συλλογές του 1938, μα
που αυτές δεν θα λογαριασθούν, στείλουν
δεν στείλουν νέες οι συνθέτες τους. Μ' αυτό
τόν τρόπο θέλω νάποφύγω μερικά μπέρδε-
ματα που έβγαιναν φέτος μεταξύ παλαιών
και νέων συλλογών, κι' ακόμη να εξισώσω
τους διαγωνιζομένους ώστε να μ'ήν αρχί-
σουν να φαίνονται άλλοι νωρίτερα κι' άλ-
λοι αργότερα, αλλά όλοι μαζί, κι' έτσι
ως το τέλος του χρόνου να έχουν το με-
γαλύτερο αριθμό δημοσιευμένων Ασκή-
σεων εκείνοι μόνο που οι Συλλογές τους
θα είναι πληρέστερες και ωραιότερες.

Καθώς λοιπόν πρέπει να έτοιμάξη από
τόρα τη Συλλογή του, για να μπορέ-
ση να μου τη στείλ' εντός της προθε-
σμίας.

Ενός, Μιχαήλ Στρογγύωφ, το κομμάτι
εκείνο που το έδωσα ένας έαδελφός σου για
δικό του. Κακό κι' αυτό, πάντα όμως λι-
γότερο παρ' αν το αντίγραφο από το βι-
βλίο. Ρωτάς τώρα πως σου το δημοσιεύ-
σω στο έρχόμενο.

σα ένθ ήταν έξω. Μά δεν το ήξερα—εί-
ναι δυνατό να έξω όλα όσα είναι γραμ-
μένα, και τα έλάχιστα;—ούτε το κατά-
λαβα. Γιατί ο έαδελφός σου φαίνεται, το
είχε αντιγράψει άπρόσεκτα, με πολλά
λάθη, και για να το δημοσιεύσω, άρκεία
διορθώματα του έκαμα. Όσο για το διή-
γημα που σου άπορίφηκε, δεν ήταν
μόνο για κείνο που μου φάνηκε άπί-
θανο.

Άλήθειαν, Δοξασμένο Ακρωτήρι, κάμ-
ποσον καιρό είχα να μου γράψης, ένθ
πρώτα ήσουν τόσο τακτικός. Δεν παρατο-
νύμαι όμως από μελετές και π'αί τόσο
καλά στά μαθήματα—τά τόσο δύσκολα
μαθήματα της Ε'—και γράφεις κι' ένθε-
σεις από τις καλύτερες στην τάξη σου. Το
«Μαμμούθ» δεν είναι μετάφραση του κ.
Σενοπούλου; άλλος είναι ο κ. Κίμων Άλ-
κίτης. Τώρα περιμένω τις έντυπώσεις σου
από τα Νέα του 1939.

Χαίρω, Ζακυνθινούλα, που είσαστε
εύχαριστημένες από τον καινούργιο σας
γυμναστή. Δεν άμφισβάλω πως κι' ο
κ. Έπιθεωρητής θα έμεινε εύχαριστημένος
από σας. Το γράμμα σου μ' εύχαρίστησε
όπως πάντα.

Όταν μελετάς με άγάπη, Άνθος της
Ανατολής, κανένα μάθημα δεν θα σου
φαίνεται δύσκολο. Έλαβα το ποίημά σου,
θα το διαβάσω με τη σειρά του και θα σου
πώ. Για τάλλα που λές, δεν θυμάμαι
τόρα. Ίσως το τελευταίο που μου έστει-
λες να περιμένη τη σειρά του για να κρι-
θ' αλλά το παλαιότερο, αφού πέρασε τό-
σος καιρός χωρίς να μάθης την τύχη του,
δεν θα το έλαβα.

Πολύ λυπήθηκα, Μωρομένη Αγούλα,
που πέρασε τόσος άρρωστικός. Άλλ' αφού
τόρα είσαι σε άναρρωση, έλπίζω—κι' έψ-
χομαι όλόψυχα—να γίνης γρήγορα έντε-
λώς καλά. Είδα την άλλαγή που προτεί-
νεις να γίνη στους «Θαλασσοδύκους» που
τους έβρεις απ' τον κινηματογράφο. Συμ-
φωνώ πως ο θάνατος του Μανουέλ, το
πιστοφύλο του Χάρβεθ, θα ήλφιξη τους
άναγνώστες, αλλά μιά που ο Κίππινγκ το
θέλησε έτσι, πρέπει να το σεβασθούμε.
Δεν βάζω κανέναν χέρι σε τόσο μεγάλους
συγγραφείς.

Δεν θυμάμαι, Δάφνη του Κήπου.
Πάντως δεν έχει δημοσιευθεί, άλλ' αν δεν
το είδες ούτε στις άπορίψεις, πρέπει να
έχης ακόμη λίγη ύπομονη... Για τη φω-
τογραφία τί να σου πώ; Αν δεν σου άρε-
ση έσένα να κάμης άλλη. Όο περί ού έ-
ρωτάς εξακολουθώ.

Μικρό το κακό, Γαλαξιδινοπούλα,
και μάλιστα μπορούσες να μου το γρά-
ψης, όπως το είπες και της μητέρας σου.
Όσοσο χαίρω που το διορθώσα και π'η-
ρες το άπολυτήριο σου με τόσο καλό
βαθμό. Φίλησέ μου και τ' άδελφάκια και
μην άργήσης να μου ξαναγράψης.

Η Άττε Ίραμ το πρώτο που διαβά-
ζει από το φυλλάδιό μου είναι η Άλλη-
λογραφία. Και μου γράφει: «Από τις ά-
παντήσεις σου καταλαβαίνω λίγο-πολύ τι
σου γράφουν τα Διαπλασώπουλα και μα-
θαίνω ένα σωρό πράγματα. Είναι σά σχο-
λεύο που ρωτούν τα παιδιά, άπαντάς δέ θά-
σκαλος και μαθαίνουν όσες προσέχουν (τά
άγρία δεν πολυπροσέχουν)».—Τάκοιτε
μερικοί—μερικοί που δεν διαβάζετε από
την Άλληλογραφία παρά μόνο την ά-
πάντησή σας, και πολλές φορές με ρω-
τάτε για πράγματα που τά είπα άπαντών-
τας σε άλλους;

Έχω ακόμη μερικά γράμματα, άλλα,
επειδή χώρος δεν υπάρχει πιά, τα φυλά-
γω για το έρχόμενο.

